

לנתוח המצב בתנועתנו.

המשבר הפנימי שכולנו מתחבטים בו אינו רק משבר בהסתדרות, אלא זהו משבר עמוק ומכריע ממנו: משבר בתנועת הפועלים הארץ-ישראלית. דומני שעוד לא היה זמן שאחדות-העבודה, על כל פנים – העמדה של אחדות-העבודה, תמצא בקרב צבור הפועלים במצב כזה של בדידות, כאשר היא נתונה בו כיום. ואני מדניש – העמדה של אחדות-העבודה – משום שגם בתוך אחדות-העבודה נוצר צבור, אשר אם איננו מתנגד, הריהו אדיש ופסיבי כלפי החזית שבה עומדת המפלגה. והדבר בא משום שעל תנועת הפועלים ירדה רוח של הנמכת קומה, של צמצום האופק וקצור התווה. פשה במחננו הלך רוח הקרוי בלשונו של פרויד, תסביך של נחיתות; הלך רוחו של אדם המכיר, כי הוא נמוך ופחות-ערך מאחרים, ולא עוד אלא שהוא מצדיק את הדין הזה על עצמו, היינו, הוא מודה כי יש צדק במצבו הירוד הזה. והלך-הרוח הזה בא, דומני, כתוצאה משני גורמים. ראשית – הכשלונות, המעשיים והמוסריים, שנדונו בהם כמה מפעלים ומוסדות בהסתדרות. הדברים ידועים ואין צורך להאריך ולפרט. אכן באנפים אחרים של התנועה הציונית אפשר לציין כשלונות גדולים מאלה, ולעומת זה – רבים מכשלונותינו אנו אפשר להצדיק בגורמים אוביקטיביים, בתוסר נסיון, בהכרת של למוד מתוך שניאות. אף על פי כן הכשלונות נשארים כשלונות ותנועת הפועלים זקפה אותם לחובת עצמה, עד שתלקים ממנה נתאכזבו מאמונתם בכחותיה, אברו את הבטחון הפנימי ואת רגש הנאווה הצבורית שהיה להם. מצד שני – השיסוי המתמיד נגד תנועת הפועלים שהתנהל במחנה אויבינו בציונות, כל רקמת העלילות והדבות, אשר השחיתו את מי שהיו ידידינו והפכום לצוררים לנו, פעלו סוף-סוף את פעולתם הממאירה גם במחננו אנו. וכפי שהוכיח כבר אחריהם כחצי נחמה – סופה של הסכמת הכלל שהיא משפיעה גם על מי שנפגע על ידה – הניעו